

Psykofysiologisk detektion av långsiktig suicidrisk hos deprimerade patienter möjliggör suicidprevention i tid

Lars-Håkan Thorell Docent i experimentell psykiatri Inst f klinisk och experimentell medicin, avd för psykiatri, Hälsouniversitetet, Linköpings universitet

Bakgrund

Sedan 1986 har studier från Karolinska institutet (Edman et al., 1986), Linköpings universitet (Thorell, 1987, 2007) och universitetet i Ulm och Weissenau-kliniken i Ravensburg (flera rapporter av Wolfersdorf och Straub mfl) visat varierande grad av samband mellan elektrodermal hyporeaktivitet och suicid och suicidförsök hos deprimerade patienter. Syftet med denna studie var att kritiskt granska metoder och resultat i dessa publikationer för en utredning av felkällor och för en syntes av resultaten.

Metod

Flera hundra deprimerade patienter, övervägande ineliggande med egentlig depression, flertalet från Weissenau-kliniken, har undersökts. Den psykofysiologiska undersökningen gällde habituering av den elektrodermala responsen till upprepade måttligt starka men betydelselösa en-sekunders toner. Metoden skiljde något mellan laboratorier. Patienterna indelades i grupper om elektrodermalt hyporeaktiva eller reaktiva enligt laboratoriebundna kriterier. I en meta-analys av resultaten i publikationerna anlades ett annat perspektiv än dem som varit förhärskande i psykofysiologisk suicidforskning hittills.

Resultat

Felkällor kunde identifieras som till stor del kan förklara de skiftande resultaten. En svårighet har varit val av jämförelsegrupp. Med det perspektiv som användes för meta-analysen kunde mycket klara och konsistenta resultat från de tre olika laboratorier påvisas. Bland de 58 personer som suiciderat eller genomfört suicidförsök med våldsam metod var 91% elektrodermalt hyporeaktiva att jämföras med en förväntad andel om 20%. Bland de 101 personer som var elektrodermalt reaktiva genomförde 10% suicid/försök/. Specificiteten var 90% för suicid eller våldsamt försök. Direkt och indirekt stöd finns för att det hyporeaktiva tillståndet med brist på "nyfikenhetsreaktionen" är oberoende av stämningsläge och kvarstår i remission efter minst två år. Detta utsträckt tillstånd tolkas så att man i sin depression är på väg att lämna eller redan lämnat livet psykologiskt med risk att fullborda den suicidala processen i ett suicid. Författaren kallar tillståndet EXITING.

Sammanfattning

När felkällor identifierats och undvikits befanns den elektrodermala metoden besitta klar och konsistent förmåga att upptäcka deprimerade patienter i långsiktig risk för suicid eller allvarligt suicidförsök. Dess potential för klinisk bruk i primärvård och öppen/sluten psykiatrisk vård liksom suicidologiska problem med sensitivitet, specificitet och prediktion diskuteras.